

Nejdůležitější otázky, týkající se vývoje české literatury od počátku národního obrození do nástupu modernismu (orientačně 1770–1890)

1. Jaká byla jazyková situace v českých zemích v poslední třetině 18. století? V jakých komunikačních situacích tehdy fungovala čeština?
2. Byl proces tzv. národního obrození specificky českou záležitostí?
3. Jaký typ kulturních aktivit byl příznačný pro první etapu českého národního obrození? Kdo byl adresátem tehdy vznikající prózy? Proč se klíčovým literárním druhem raného českého obrození stalo drama?
4. Jaký byl program tzv. jungmannovské generace (2. etapa národního obrození)?
5. Co to byl panslavismus (slavjanofilství / myšlenka slovanské vzájemnosti)? Ve kterém díle příslušníka jungmannovské generace se projevil nejvýrazněji? Prostřednictvím kterých rysů tohoto díla?
6. Jaký typ literatury pěstovala jungmannovská generace? K jakému typu čtenáře se obracela? Do jaké míry tento typ čtenáře reálně existoval v soudobém českém literárním životě?
7. Jakou koncepci dějin českého národa představil ve svém díle František Palacký?
8. V čem tkvěla důležitost *Slovníku česko-německého* Josefa Jungmanna?
9. Jaké bylo postavení romantismu v české literatuře? V čem se odlišovalo od situace v jiných národních literaturách? Jak se tato specifčnost odrazila v kritickém přijetí Máchova *Máje*? Jaký byl vztah romantismu a *biedermeieru*?
10. Jak česká literatura koexistovala s literaturou německou? Uveďte příklady tohoto soužití a soupeření.
11. Jaké funkce v literárním životě plnila žurnalistika? Čím přispěla k profesionalizaci spisovatelského povolání? Jak ovlivnila vývoj umělecké literatury? Které literární osobnosti 19. století byly nejvýznamnějšími českými žurnalisty?
12. Jaký byl program generace májovců? Jak řešili polaritu mezi národním a světovým? Jaký byl jejich vztah k historismu? Jaká témata byla pro ně typická? K jakému typu čtenářů se obraceli?
13. Jaké hodnoty prosazovali mladí autoři soustředění kolem almanachu *Ruch*? Jaké byly jejich žánrové a tematické priority?
14. Jaký byl estetický ideál parnasismu? Z jakých oblastí nejčastěji volili témata? Co bylo příznačné pro formu jejich děl? Kterí spisovatelé byli jeho nejvýraznějšími představiteli?
15. Co je podstatou estetiky realismu? Kterí kritikové a teoretikové byli jeho propagátory? K jakému typu čtenáře se realističtí autoři obraceli? Jaké žánry si realismus nejvíce oblíbil a proč? Jaký byl vztah mezi realismem a naturalismem?
16. Jaké byly příčiny hodnotové krize projevující se od 2. poloviny 80. let? Uveďte její nejvýznamnější projevy (H. G. Schauer: *Naše dvě otázky, boj o Rukopisy*). V díle kterých autorů se nejvýrazněji projevila?

Inovovaný seznam povinné četby ke zkoušce

Uvedené tituly jsou závazné a nelze je nahrazovat tituly jinými. Je-li na jedné řádce uvedeno několik děl téhož autora, zvolí si student/ka jen jedno z nich.

Arbes: *Svatý Xaverius*

Čech: *Lešetínský kovář / Písně otroka*

Čelakovský: *Ohlas písní ruských*

Čelakovský: *Ohlas písní českých*

Erben: *Kytice z pověstí národních*

Hálek: *Večerní písně / V přírodě*

Havlíček Borovský: *Král Lávra*

Havlíček Borovský: *Tyrolské elegie*

Havlíček Borovský: *Křest svatého Vladimíra*

Jirásek: *Temno / Proti všem / F. L. Věk (1. a 2. díl)*

Mácha: *Máj*

Mácha: *Obrazy ze života mého*

Mácha: *Křivoklad*

Mrštíkové: *Maryša*

Němcová: *Babička*

Němcová: povídky (zejm. „Divá Bára“, „Karla“, „Čtyry doby“, „Dobrý člověk“)

Neruda: *Povídky malostranské*

Neruda: *Písně kosmické / Prosté motivy*

Nováková: *Úlomky žuly*

Rais: *Kalibův zločin*

Sládek: *Básně*

Sládek: *Selské písně*

Světlá: *Vesnický román*

Tyl: *Strakonický dudák*

Vrchlický: *Poutí k Eldoradu*

Winter: *Peklo*

Zeyer: *Dům U tonoucí hvězdy / Tři legendy o krucifixu*